एकाइ ६ · नेपालका आर्थिक क्रियाकलापहरू

उत्तरकुञ्जिका · शिक्षकका लागि

पूर्णाङ्क २८

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

१ मुख्य शब्द

ज्ञान · ३

१. आर्थिक क्रियाकलाप
२. विप्रेषण
३. व्यापार
४. पर्यटन
५. प्राकृतिक स्रोतसाधन
६. सामुदायिक वन

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

२ चित्रको नामाङ्कन

बोध · २

१. कृषि
२. सेवा
३. उद्योग
४. व्यापार

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

३ ठिक कि बेठिक?

ज्ञान · २

i. ✓ **ठिक**
ii. ✗ **बेठिक:** तराईमा पाँगो माटो पाइन्छ। तलैया माटो काठमाडौँ उपत्यकाको माटो हो।
iii. ✗ **बेठिक:** सेवामूलक आर्थिक गतिविधिमा सामान उत्पादन गरिँदैन, सिप र ज्ञानले अरूलाई सेवा दिइन्छ।
iv. ✓ **ठिक**

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

४ अति छोटो उत्तर

क. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ दक्ष, सक्षम र सिप भएका मानिस भनी लेखेमा।

ख. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ फलाम, तामा, म्याग्नेसाइट, चुनढुङ्गा, खरी, मार्बल, स्लेट, सुन, कोइला जस्ता कुनै दुई खनिजको नाम लेखेमा।

ग. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ भारत लेखेमा।

घ. **अङ्क विभाजन** — प्रयोग · १

✓ होटल, क्याफे, स्वास्थ्य चौकी, विद्यालय, बैङ्क, यातायात, मोबाइल मर्मत वा कपाल काट्ने पसल जस्ता सेवा दिने कुनै एक काम लेखेमा।

ङ. **अङ्क विभाजन** — बोध · १

✓ यो आम्दानीका लागि नभई रमाइलो र स्वास्थ्यका लागि खेलिने भएकाले भनी लेखेमा।

च. **अङ्क विभाजन** — बोध · १

✓ कृषिजन्य उद्योग भनी लेखेमा।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

छ. **अङ्क विभाजन** **प्रयोग · १**

✓ आन्तरिक व्यापार भनी लेखेमा।

ज. **अङ्क विभाजन** **प्रयोग · १**

✓ स्याउ लेखेमा।

झ. **अङ्क विभाजन** **बोध · १**

✓ सामान नबनाई पर्यटकलाई खाने, बस्ने र घुम्ने सुविधा दिने भएकाले भनी लेखेमा।

५ छोटो उत्तर

क. **अङ्क विभाजन** **ज्ञान · २**

✓ स्थानीय स्रोतसाधन र सिपको प्रयोगबाट चलाइने उद्योग भनी लेखेमा।

✓ थोरै लगानीमा घरमै सुरु गर्न सकिन्छ, वा गाउँमै रोजगारी पाइन्छ जस्ता कुनै एक महत्त्व लेखेमा।

ख. **अङ्क विभाजन** **बोध · २**

✓ आन्तरिक पर्यटक आफ्नै देशका नागरिक हुन् र देशभित्रै घुम्छन्, बाह्य पर्यटक अर्को देशबाट आउँछन् भनी लेखेमा।

✓ आन्तरिक पर्यटकलाई राहदानी र भिसा चाहिँदैन, धेरै देशका बाह्य पर्यटकलाई भिसा चाहिन्छ भनी लेखेमा।

ग. **अङ्क विभाजन** **ज्ञान · २**

✓ खेतमा सिँचाइ गर्न, वा जलविद्युत् उत्पादन गर्न सकिन्छ भनी लेखेमा।

✓ जल यातायात, च्याफ्टिङ जस्ता पर्यटन, माछापालन वा खानेपानीमध्ये अर्को कुनै एक उपयोगिता लेखेमा।

६ लामो उत्तर

अङ्क विभाजन **बोध · ४**

✓ वनबाट काठ, दाउरा, घाँस, सोत्तर र जडीबुटी पाइन्छ भनी लेखेमा।

✓ वन वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीको वासस्थान हो भनी लेखेमा।

✓ रुखका जराले माटो समातेर बाढी र पहिरो रोक्छन् भनी लेखेमा।

✓ वनले हावा सफा राख्छ र पानीका मुहान जोगाउँछ, वा निकुञ्ज र पर्यटनबाट आम्दानी दिन्छ भनी लेखेमा।

७ सोच्नुहोस्

उत्तर **उच्च दक्षता · २**

किसानले आफ्नो जुनार नजिकै बेच्न पाउँछन्, त्यसैले उब्जनीले सजिलै बजार र राम्रो मूल्य पाउँछ; छिटो कुहिने फल खेर जाँदैन। कारखानामा गाउँकै मानिसले काम पाउँछन्, त्यसैले रोजगारी र आम्दानी बढ्छ। जुस टाढाका बजारमा पनि बेच्न सकिन्छ। यसरी कृषि र उद्योग दुवैको विकास हुन्छ।

अङ्क विभाजन

✓ किसानको जुनारले नजिकै बजार र राम्रो मूल्य पाउँछ, वा फल खेर जाँदैन भनी लेखेमा।

✓ गाउँकै मानिसले कारखानामा रोजगारी पाउँछन् र आम्दानी बढ्छ भनी लेखेमा।

८ क्रियाकलाप: हाम्रो टोलका आर्थिक क्रियाकलाप

(अङ्क नदिइने)

विद्यार्थीले पाउनुपर्ने नतिजा

उदाहरणका लागि: पसल चलाउने (व्यापार), शिक्षक, ड्राइभर, स्वास्थ्यकर्मी वा होटल चलाउने (सेवा), ढाका बुन्ने वा अचार बनाउने (घरेलु उद्योग), पशुपालन वा मौरीपालन (कृषि), विदेशमा काम गरेर विप्रेषण पठाउने (वैदेशिक रोजगार)। कुनै काम एकभन्दा बढी क्षेत्रमा पर्न सक्छ।

तहअनुसार अङ्क	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	जम्मा
अङ्क	१२	११	३	२	२८

Science Playground, काठुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking